

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับขั้นตอนวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 4 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ตอนที่ 5 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยทดลองกับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21

ตอนที่ 6 สรุปผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ปรากฏผลดังนี้ คือ

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ

1.1 การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และการเป้าหมายการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดทิศทางการกิจการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน ให้ชัดเจนนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมโดยวิธีการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้ กำหนดนโยบายการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้มีความสำคัญในการบริหารงานวิชาการมากกว่าด้านอื่น สร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ ประเมินผลความก้าวหน้าตามวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้

1.2 การพัฒนาหลักสูตรและการสอนหมายถึงการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงจากหลักสูตรการสอนแบบเดิมให้ดีขึ้น สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล และท้องถิ่น เกิดผลดีแก่ผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่าง สูงสุดมีการวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดทำโครงสร้าง หลักสูตร การจัดทำหลักสูตร การกำหนดการวัดและประเมินผล การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลหลักสูตร

1.3 การพัฒนานักเรียน หมายถึงกระบวนการที่ผู้บริหารส่งเสริม พัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นด้วยวิธีที่หลากหลายเช่น ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ส่งเสริมการสืบค้นความรู้ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

1.4 การพัฒนาครูหมายถึง การดำเนินงานเพื่อให้ครูในสถานศึกษา มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ดีขึ้น ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพครูซึ่งเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนที่ดีที่สุดวางแผนการพัฒนาวิชาชีพครูที่ จำเป็นต่อครูและที่ครูต้องการส่งเสริมจัดทำแผนพัฒนาวิชาชีพของครูเป็นรายบุคคล ร่วมกับครูในการจัดอบรมการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์และแหล่ง ความรู้ทางวิชาชีพให้แก่ครูจัดตารางเวลาการฝึกอบรมภายในเพื่อให้เกิดความร่วมมือในหมู่ ครูนิเทศการสอนประเมินผลการทำงานของครูเพื่อให้ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงาน โดยนำหลักการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนา

1.5 การจัดบรรยากาศในสถานศึกษา หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนให้บรรลุคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีการปรับปรุงสถานที่

ให้เป็นปัจจุบัน ส่งเสริมให้บุคลากรมีพฤติกรรมเน้นการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษาและประกอบด้วย การสร้างแรงจูงใจ การสร้างขวัญและกำลังใจ ส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้ความมั่นคงและปลอดภัยการพัฒนาสภาพแวดล้อม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

1. สรุปประเด็นการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำแนกเป็นรายด้าน ในแต่ละด้านได้ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา
องค์ประกอบที่ 1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการเรียนรู้ประกอบด้วย การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้ นโยบายการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีความสำคัญในการบริหารงานวิชาการมากกว่าด้านอื่น เกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ ประเมินผลความก้าวหน้าตามวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้มีความเหมาะสมและนำไปใช้ในการวิจัยได้

1.2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา
องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยการบริหารหลักสูตรและการสอน การวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร การจัดทำหลักสูตร การกำหนดการวัดและประเมินผล การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลหลักสูตร การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร การบริหารการเรียนการสอนมีความเหมาะสมมาก

1.3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา
องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วย ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ส่งเสริมการสืบค้นความรู้ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีความเหมาะสมมากที่สุด และนำไปใช้ในการวิจัยต่อไปได้

1.4 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา
องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วย สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพครูซึ่งเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูใน

โรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนที่ดีที่สุดวางแผนการพัฒนาวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อครู และที่ครูต้องการส่งเสริมจัดทำแผนพัฒนาวิชาชีพของครูเป็นรายบุคคลร่วมกับครูในการ จัดอบรมการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนจัดหาวัสดุอุปกรณ์และแหล่งความรู้ทางวิชาชีพ ให้แก่ครูจัดตารางเวลาการฝึกอบรมภายในเพื่อให้เกิดความร่วมมือในหมู่ครูนิเทศการสอน ประเมินผลการทำงานของครู มีความเหมาะสมมาก

1.5 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา

องค์ประกอบที่ 5 การจัดบรรยากาศในสถานศึกษา ประกอบด้วยการสร้างแรงจูงใจ การ สร้างขวัญและกำลังใจ ส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ให้ความมั่นคงและ ปลดปล่อยการพัฒนาสภาพแวดล้อมมีความเหมาะสมมากที่สุดและนำไปดำเนินการวิจัย ต่อไป

องค์ประกอบหลัก ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปปรับปรุง แก้ไข พัฒนาสรุปผลการยืนยันรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาที่ได้โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 10 คน โดยผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยกับ องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ประกอบด้วย 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและ เป้าหมายการเรียนรู้ 2) การพัฒนาหลักสูตรและการ สอน 3) การพัฒนานักเรียน 4) การพัฒนาครู 5) การจัดบรรยากาศในสถานศึกษาและได้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในส่วนขององค์ประกอบย่อย ควรจะมีเนื้อหาที่ความสัมพันธ์กับ รูปแบบและเอกสารประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาทั้ง 5 เล่มให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ เพื่อนำไปสู่การทดลองใช้ใน ระยะที่ 3

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยต้องการทราบ ระดับปฏิบัติและความต้องการในการพัฒนาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือผู้วิจัยจึงใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา นำเสนอตาราง 12

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลค่า ระดับปฏิบัติและความต้องการในการพัฒนาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาโดยรวมและรายด้าน

ด้านที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
1.	การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้	3.99	.25	มาก
2.	การพัฒนาหลักสูตรและการสอน	3.95	.25	มาก
3.	การพัฒนานักเรียน	3.88	.29	มาก
4.	การพัฒนาครู	3.97	.26	มาก
5.	การจัดบรรยากาศในสถานศึกษา	3.90	.28	มาก
	รวม	3.94	.26	มาก

จากตาราง 5 พบว่า ระดับปฏิบัติและความต้องการในการพัฒนาเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X}) = 3.94 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้ (\bar{X}) = 3.99 รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาครู (\bar{X}) = 3.97 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน (\bar{X}) = 3.95 ด้านการจัดบรรยากาศในสถานศึกษา (\bar{X}) = 3.90 และด้านการพัฒนานักเรียน (\bar{X}) = 3.88 ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า ระดับปฏิบัติและความต้องการในการพัฒนาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับ มัธยมศึกษา องค์ประกอบที่ 1 ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้โดยรวมรายด้านและรายข้อ

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
1. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมาย การเรียนรู้				
1.	ผู้บริหารสามารถสื่อสารให้ครูและผู้เกี่ยวข้องเข้าใจวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน	4.40	.53	มาก
2.	ผู้บริหารสื่อสารเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เกี่ยวข้องให้เกิดการยอมรับในวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้	4.55	.54	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารกระตุ้นครูและผู้เกี่ยวข้องให้มีการสื่อสารระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.24	.46	มาก
4.	ผู้บริหารมีการประเมินความก้าวหน้าตามวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้	3.58	.75	มาก
รวม		4.19	.32	มาก
2 กำหนดนโยบายการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				
5.	ผู้บริหารระบุเป้าหมายการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างชัดเจน	4.42	.49	มาก
6.	ผู้บริหารมีการจัดเวลาของกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของโรงเรียน	3.61	.77	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
7.	ผู้บริหารมีการปกป้องเวลาเรียนของผู้เรียน	3.41	.59	มาก
8.	ผู้บริหารมีการกำกับติดตามผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	4.02	.66	มาก
รวม		3.96	.27	มาก
3. ให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการมากกว่าด้านอื่น				
9.	ผู้บริหารเป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการให้แก่ ครูได้	4.37	.51	มาก
10.	ผู้บริหารมีความรอบรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การ วัดและประเมินผล	3.58	.74	มาก
11.	ผู้บริหารติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ อยู่เสมอ	4.40	.49	มาก
12.	ผู้บริหารกำกับติดตาม ให้มีการปฏิบัติการ สอนตามมาตรฐานทางวิชาการ	3.68	.86	มาก
รวม		4.01	.38	มาก
3. สร้างเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ				
13.	ผู้บริหารมีการกำหนดพฤติกรรมการเรียนรู้ ของนักเรียน	3.45	.54	มาก
14.	ผู้บริหารมีการกำหนดพฤติกรรมการสอน ของครูผู้สอน	3.90	.54	มาก
15.	ผู้บริหารมีการสร้างเกณฑ์มาตรฐานทาง วิชาการ	4.14	.39	มาก
16.	ผู้บริหารได้มีการกำกับติดตามพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักเรียนและพฤติกรรมการ สอนของครู	3.86	.87	มาก
รวม		3.83	.36	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
5. ดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ				
17.	ผู้บริหารจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของ สถานศึกษา	4.40	.49	มาก
18.	ผู้บริหารปรับปรุงและพัฒนาระบบประกัน คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	3.48	.76	มาก
19.	ผู้บริหารสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกโรงเรียน	3.63	.80	มาก
20.	ผู้บริหารได้มีการประเมินโดยอาศัยเกณฑ์ มาตรฐานวิชาการ	3.90	.53	มาก
รวม		3.85	.40	มาก
6. ประเมินผลความก้าวหน้าตามวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้				
21.	ผู้บริหารรับทราบความก้าวหน้าของนักเรียน อยู่เสมอ	4.14	.39	มาก
22.	ผู้บริหารดำเนินการพัฒนานักเรียนที่มีผล การเรียนอ่อน	3.71	.79	มาก
23.	ผู้บริหารปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการ จัดการเรียนการสอนของครู	4.40	.49	มาก
รวม		4.08	.36	มาก
เฉลี่ยรวม		3.99	.25	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ระดับปฏิบัติและความต้องการในการพัฒนาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามองค์ประกอบที่ 1 การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับ(\bar{X})=3.99 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้ (\bar{X})=4.19 รองลงมาการให้

ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการมากกว่าด้านอื่น (\bar{X})=4.01 ประเมินผล
ความก้าวหน้าตามวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้(\bar{X})=3.99 การดำเนินการ
ให้บรรลุตามเป้าหมายเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ(\bar{X})=3.85

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.และการแปลค่าระดับปฏิบัติ
และความต้องการในการพัฒนาเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา องค์ประกอบที่ 2ด้านการบริหาร
หลักสูตรและการสอนโดยรวมรายด้านและรายชื่อ

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
1.การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา				
1.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตร แกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา	3.47	.75	มาก
2.	ผู้บริหารวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ทุก กลุ่มสาระและกิจกรรม	3.77	.85	มาก
3.	ผู้บริหารเตรียมความพร้อมให้ครูในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	3.76	.46	มาก
4.	ผู้บริหารประเมินผลการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ของครูทุกคนเป็นระยะๆ อย่าง ต่อเนื่อง	4.31	.64	มาก
รวม		3.82	.46	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร				
5.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนด จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางและ หลักสูตรสถานศึกษา	4.55	.54	มากที่สุด
6.	ผู้บริหารกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้ มีความสอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียนความต้องการพื้นฐานของวัยต่างๆ ของผู้เรียน	4.24	.46	มาก
7.	ผู้บริหารกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้ มีสอดคล้องกับความต้องการของสังคม	3.58	.75	มาก
8.	ผู้บริหารกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้ มีสอดคล้องกับหลักการปกครองประเทศ	4.44	.49	มาก
รวม		4.20	.32	มาก
3. การจัดทำโครงสร้างของหลักสูตร				
9.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดโครงสร้างเวลา เรียนหลักสูตรสถานศึกษา	3.61	.77	มาก
10.	ผู้บริหารได้สร้างความตระหนักกับครู เกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	3.41	.59	มาก
11.	ผู้บริหารได้สร้างความตระหนักเกี่ยวกับ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้กับครู	4.02	.66	มาก
12.	ผู้บริหารได้สร้างความตระหนักเกี่ยวกับ มาตรฐานการอ่านคิดวิเคราะห์เขียนตาม หลักสูตรสถานศึกษา	4.37	.51	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
4. การจัดทำหลักสูตร				
13.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น	4.40	.49	มาก
14.	ผู้บริหารศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรก่อน นำไปใช้	3.68	.86	มาก
15.	ผู้บริหารกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนด	3.45	.54	ปานกลาง
16.	ผู้บริหารพัฒนาบุคลากรให้เกิดความรู้ความ เข้าใจและสามารถนำหลักสูตรไปใช้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.90	.54	มาก
รวม		3.85	.36	มาก
5. การกำหนดการวัดและประเมินผล				
17.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดการวัดและ ประเมินผล	4.14	.39	มาก
18.	ผู้บริหารจัดหาเครื่องมือในการวัดและประ เมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.86	.87	มาก
19.	ผู้บริหารกำหนดระยะเวลา ขั้นตอนและ วิธีการในการวัดและประเมินผลมีความ เหมาะสม	4.40	.49	มาก
20.	ผู้บริหารวิเคราะห์ผลสรุปจากการประเมิน เพื่อหาแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอน นำมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.48	.76	ปานกลาง
รวม		3.97	.45	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
6.การนำหลักสูตรไปใช้				
21.	ผู้บริหารวางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ใน สถานศึกษา	3.63	.80	มาก
22.	ผู้บริหารศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรก่อน นำไปใช้	3.90	.53	มาก
23.	ผู้บริหารเตรียมความพร้อมให้ครูในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้	4.14	.39	มาก
24.	ผู้บริหารประเมินผลการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ของครูทุกคนเป็นระยะๆอย่างต่อเนื่อง	3.71	.79	มาก
รวม		3.91	.33	มาก
7.การประเมินผลหลักสูตร				
25.	ผู้บริหารประเมินผลหลักสูตรด้าน กระบวนการสร้างและพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	4.40	.49	มาก
26.	ผู้บริหารประเมินผลหลักสูตรด้าน กระบวนการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ใน การจัดการเรียนการสอน	3.47	.75	ปานกลาง
27.	ผู้บริหารประเมินผลหลักสูตรด้านการ จัดการเรียนรู้และส่งเสริมการเรียนรู้	3.77	.85	มาก
28.	ผู้บริหารประเมินผลหลักสูตรด้านการวัดผล และประเมินผล	3.76	.46	มาก
รวม		3.85	.44	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
8. การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร				
29.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร	4.31	.64	มาก
30.	ผู้บริหารพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับท้องถิ่น	4.55	.54	มากที่สุด
31.	ผู้บริหารนำข้อมูลและปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตร	4.24	.46	มาก
32.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร	3.58	.75	มาก
รวม		4.16	.36	มาก
9. การบริหารการเรียนการสอน				
33.	ผู้บริหารมีการกำกับติดตามให้ครูสอนอิงเกณฑ์การประเมินที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และหลักสูตร	4.42	.49	มาก
34.	ผู้บริหารกำกับติดตามในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้และตามตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.10	.77	ปานกลาง
รวม		4.01	.41	มาก
เฉลี่ยรวม		3.95	.25	มาก

จากตาราง 7 พบว่า ระดับปฏิบัติและความต้องการในการพัฒนาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามองค์ประกอบที่ 2 ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับ (\bar{X})=3.95

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (\bar{X})=4.20 รองลงมาการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร (\bar{X})=4.16การบริหารจัดการเรียนการสอน (\bar{X})=4.01 การกำหนดการวัดและประเมินผล (\bar{X})=3.97

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.และการแปลค่า ระดับปฏิบัติและความต้องการในการพัฒนาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา องค์ประกอบที่ 3 ด้านการพัฒนานักเรียน โดยรวมรายด้านและรายข้อ

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
1. ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน				
1.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการตรวจสอบ ทบทวนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในระดับชั้นเรียน	3.41	.59	ปานกลาง
2.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนแต่ละ รายวิชามีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.02	.66	มาก
3.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการกำหนด เป้าหมายในการพัฒนาพัฒนานักเรียน	4.37	.51	มาก
4.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการนำเสนอผลการ พัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับชั้น	3.58	.74	มาก
รวม		3.84	.35	มาก
2. วิเคราะห์ข้อมูลในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน				
5.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูรายงานผลการเรียน ของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน	4.40	.49	มาก
6.	ผู้บริหารมีส่วนร่วมกับคณะครูวิเคราะห์ ข้อมูลเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน	3.68	.86	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
7.	ผู้บริหารสะท้อนผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้ครู และผู้ปกครองทราบ	3.45	.54	ปานกลาง
8.	ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับ เป้าหมายทางวิชาการของโรงเรียน	3.90	.54	มาก
รวม		3.85	.36	มาก
3.ส่งเสริมการสืบค้นความรู้				
9.	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้นักเรียนสร้าง ความรู้ด้วยตนเอง	4.14	.39	มาก
10.	ผู้บริหารกระตุ้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสื่อ ICT อย่างมีประสิทธิภาพ	3.86	.87	มาก
11.	ผู้บริหารมีการสนับสนุนและแนะนำ ช่วยเหลือการใช้สื่อการเรียนรู้	4.40	.49	มาก
12.	ผู้บริหารสนับสนุนและจัดหาสื่อให้ตรงกับ สาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความ สนใจ ความถนัด ความต้องการของนักเรียน	3.48	.76	ปานกลาง
รวม		3.97	.45	มาก
4.การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน				
13.	ผู้บริหารจัดระบบนิเทศภายในโรงเรียนให้ เป็นระบบและดำเนินการนิเทศกำกับติดตาม การจัดการเรียนการสอนและการดำเนินงาน ของบุคลากรในสถานศึกษาอย่างเข้มแข็ง และต่อเนื่อง	3.63	.80	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
14.	ผู้บริหารจัดทำแผนยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนระดับสถานศึกษาซึ่งเป็นการ กำหนดเป้าหมายและวางแผนเพื่อยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา	3.90	.53	มาก
15.	ผู้บริหารจัดหา/จัดแหล่งเรียนรู้ภายใน/ ภายนอกโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามหลักสูตร	4.14	.39	มาก
16.	ผู้บริหารและครูจัดสร้าง/จัดหาเครื่องมือวัด และประเมินผลนักเรียนตามแนวข้อสอบo- net เพื่อจัดทำคลังข้อสอบที่ได้มาตรฐานของ สถานศึกษา	3.71	.79	มาก
รวม		3.84	.31	มาก
เฉลี่ยรวม		3.88	.29	มาก

จากตาราง 8 พบว่า ระดับปฏิบัติและความต้องการในการพัฒนาเกี่ยวกับ
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาองค์ประกอบที่ 3 ด้าน
การพัฒนานักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X})=3.88 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ การส่งเสริมสืบค้นความรู้ (\bar{X}
)=3.97 รองลงมาการวิเคราะห์มูลในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน (\bar{X})=3.85 การ
ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน (\bar{X})=3.84 และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียน (\bar{X})=3.84

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า ระดับปฏิบัติและความต้องการในการพัฒนาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา องค์ประกอบที่ 4 ด้านการพัฒนาครู โดยรวมรายด้านและรายข้อ

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
1. สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพครู				
1.	ผู้บริหารจัดทำแบบประเมินการสอนของครู และทำการประเมินเป็นระยะ	4.31	.64	มาก
2.	ผู้บริหารร่วมกับครูกำหนดเป้าหมายทาง วิชาชีพของครู	4.55	.54	มากที่สุด
3.	ผู้บริหารมุ่งมั่นในการพัฒนาวิชาชีพครูอย่าง ต่อเนื่อง	4.24	.46	มาก
4.	ผู้บริหารส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน	3.58	.75	มาก
รวม		4.16	.36	มาก
2. จัดให้มีกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอน				
5.	ผู้บริหารจัดกิจกรรมพัฒนาครูให้สามารถ จัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่รับผิดชอบอย่างมี ประสิทธิภาพ	4.42	.49	มาก
6.	ผู้บริหารจัดกิจกรรมพัฒนาครูให้สามารถ ประเมินปรับปรุงและพัฒนาการจัดการ เรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน	3.61	.77	มาก
7.	ผู้บริหารจัดกิจกรรมพัฒนาครูให้สามารถ จัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้และ พัฒนาผู้เรียน	3.41	.59	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
8.	ผู้บริหารจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะของ ความเป็นครูให้สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน	4.02	.66	มาก
รวม		3.86	.31	มาก
3. วางแผนการพัฒนาวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อครูและที่ครูต้องการ				
9.	ผู้บริหารจัดทำแผนการพัฒนาครูในด้านการ จัดการเรียนการสอน	4.37	.51	มาก
10.	ผู้บริหารประสานงานกับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาครูแกนนำ	3.58	.74	มาก
11.	ผู้บริหารพัฒนาครูทุกคนของโรงเรียนให้มี ภาวะผู้นำทางวิชาการ	4.40	.49	มาก
12.	ผู้บริหารดำเนินการพัฒนาครูในด้านการ จัดการเรียนการสอน	3.68	.86	มาก
รวม		4.01	.38	มาก
4. ส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาวิชาชีพของครูเป็นรายบุคคล				
13.	ผู้บริหารได้มอบหมายให้ครูศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการเกี่ยวกับนวัตกรรมทาง การศึกษา วางแผนพัฒนานวัตกรรมใน รายวิชาที่ทำการสอน	3.45	.54	ปานกลาง
14.	ผู้บริหารได้มอบหมายให้ครูศึกษาปัญหาและ ความต้องการจำเป็นของนักเรียนและครูใน การพัฒนาการเรียนรูู้	3.90	.54	มาก
15.	ผู้บริหารได้มอบหมายให้ครูกำหนด แผนพัฒนาตนเองด้านการจัดการเรียนรูู้ และการพัฒนาสมรรถนะ	4.14	.39	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
16.	ผู้บริหารมอบหมายให้ครูวางแผนสร้าง เครือข่ายการเรียนรู้ในระดับชั้นกลุ่มสาระ การเรียนรู้เดียวกัน และนิเทศ	3.86	.87	มาก
รวม		3.83	.36	มาก
5. ร่วมกับครูในการจัดอบรมพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียน				
17.	ผู้บริหารจัดอบรมด้วยรูปแบบกิจกรรมที่ หลากหลายโดยเน้นการปฏิบัติ	4.40	.49	มาก
18.	ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาและให้การอบรม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเมื่อเกิดปัญหา	3.48	.76	ปานกลาง
19.	ผู้บริหารให้ครูฝึกปฏิบัติด้วยการจัดทำ แผนพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการ สอน	3.63	.80	มาก
20.	ผู้บริหารให้ครูมีการจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้สู่การปฏิบัติจริงในห้องเรียน	3.90	.53	มาก
รวม		3.85	.40	มาก
6. จัดหาวัสดุอุปกรณ์และแหล่งความรู้ทางวิชาชีพให้แก่ครู				
21.	ผู้บริหารสนับสนุนงบประมาณในการจัด สภาพแวดล้อม บรรยากาศและสื่อการสอน	4.14	.39	มาก
22.	ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมครูในการ พัฒนาการใช้สื่อและผลสำเร็จจากการใช้สื่อ	3.71	.79	มาก
23.	ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูมีการนำเทคโนโลยี มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.40	.49	มาก
รวม		4.08	.36	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
7. จัดตารางเวลาการฝึกอบรมภายในเพื่อให้เกิดความร่วมมือในหมู่ครู				
25.	ผู้บริหารสนับสนุนให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริงโดยร่วมมือกับชุมชน	3.47	.75	ปานกลาง
26.	ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/ ผู้รับผิดชอบในการฝึกอบรม	3.77	.85	มาก
27.	ผู้บริหารได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของครู	4.31	.64	มาก
28.	ผู้บริหารได้จัดทำแผนงาน กำหนดการ ตารางเวลา แบบฟอร์มเอกสาร คู่มือของ การฝึกอบรมอย่างชัดเจน	4.55	.54	มาก
รวม		4.02	.48	มาก
8. การนิเทศการสอน				
29.	ผู้บริหารวางแผนการนิเทศภายในเป็นไปตาม ขั้นตอนของการนิเทศ	4.24	.46	มาก
30.	ผู้บริหารใช้เทคนิควิธีการนิเทศภายในที่ เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ	3.58	.75	มาก
31.	ผู้บริหารจัดการนิเทศเป็นไปตามขั้นตอน กระบวนการของนิเทศภายใน	4.42	.49	มาก
32.	ผู้บริหารนำผลที่ได้จากการนิเทศมาใช้ในการ ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน	3.61	.77	มาก
รวม		3.96	.25	มาก
เฉลี่ยรวม		3.97	.26	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ระดับปฏิบัติและความต้องการในการพัฒนาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของค.บ.ประกอบที่ 4 ด้านการพัฒนาครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X})=3.97 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพครู (\bar{X})=4.16 รองลงมา การจัดหาอุปกรณ์และแหล่งความรู้ทางวิชาชีพให้แก่ครู (\bar{X})=4.08 การจัดตารางเวลาการฝึกอบรมภายในเพื่อให้เกิดความร่วมมือในหมู่ครู (\bar{X})=4.02 วางแผนการพัฒนาวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อครูและที่ครูต้องการ (\bar{X})= 4.01

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า ระดับปฏิบัติและความต้องการในการพัฒนาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับ มัธยมศึกษา ของค.บ.ประกอบที่ 5 ด้านการจัดบรรยากาศในสถานศึกษาโดยรวมรายด้านและรายข้อ

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
1.การสร้างแรงจูงใจ				
1.	ผู้บริหารนำความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการบริหารงาน	3.41	.59	ปานกลาง
2.	ผู้บริหารเอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของบุคลากร	4.02	.66	มาก
3.	ผู้บริหารให้เกียรติและยกย่องบุคลากร	4.37	.51	มาก
4.	ผู้บริหารตัดสินใจโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็น สำคัญ	3.58	.74	มาก
รวม		3.84	.35	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
2. การสร้างขวัญและกำลังใจ				
5.	ผู้บริหารสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อครู	4.40	.49	มาก
6.	ผู้บริหารมอบหมายงานตรงตาม ความสามารถของครู	3.71	.87	มาก
7.	ผู้บริหารให้โอกาสในการแสดงความคิดเห็น และการยอมรับฟังความคิดเห็นของครูทุก คน	3.45	.54	มาก
8.	ผู้บริหารมีการให้บำเหน็จรางวัลและการ ลงโทษอย่างเป็นธรรม	3.90	.54	มาก
รวม		3.86	.36	มาก
3. การส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้และพัฒนาตนเอง				
9.	ผู้บริหารมีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็น ระบบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัด การศึกษาและการปฏิรูปการศึกษา	4.16	.40	มาก
10.	ผู้บริหารพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่องอย่างยั่งยืน	3.87	.87	มาก
11.	ผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรให้มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มแบบการ จัดการเรียนรู้	4.41	.49	มาก
12.	ผู้บริหารมีการพัฒนาบุคลากรตามศักยภาพ ของครูแต่ละคน	3.48	.76	ปานกลาง
รวม		3.80	.46	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	ค่าสถิติ (N=262)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
4. การสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดี				
13.	ผู้บริหารปฏิบัติตนที่ดีต่อนักเรียน ครูและ ผู้ปกครอง	3.65	.81	มาก
14.	ผู้บริหารขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จากชุมชนเพื่อพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ	3.90	.52	มาก
15.	ผู้บริหารติดต่อสื่อสารกับชุมชนอย่าง สม่ำเสมอ	4.17	.41	มาก
16.	ผู้บริหารสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานทั้ง ภาครัฐและภาคเอกชน	3.71	.79	มาก
รวม		3.85	.33	มาก
5. การพัฒนาสภาพแวดล้อม				
17.	ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัด สภาพแวดล้อมให้ นวัตกรรม นวัตกรรม และนักเรียน	4.41	.49	มาก
18.	ผู้บริหารจัดกิจกรรมของแหล่งเรียนรู้ใน สถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการ สอน	3.47	.75	ปานกลาง
19.	ผู้บริหารพัฒนากิจกรรมของแหล่งเรียนรู้ให้ ครอบคลุมกับกระบวนการเรียนการสอน	3.91	.53	มาก
20.	ผู้บริหารประเมินผลแหล่งเรียนรู้ให้ ครอบคลุมกับกระบวนการจัดการเรียนการ สอน	4.15	.40	มาก
รวม		3.98	.32	มาก
เฉลี่ยรวม		3.90	.28	มาก
เฉลี่ยรวมทั้งหมด		3.94	.26	มาก

จากตาราง 10 พบว่าระดับปฏิบัติและความต้องการในการพัฒนาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของค้ประกอบที่5ด้านการจัดบรรยากาศในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X})=3.90 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย3ลำดับแรกคือการพัฒนาสภาพแวดล้อม(\bar{X})=3.98 รองลงมาการสร้างขวัญและกำลังใจ (\bar{X})=3.86 การสร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดี(\bar{X})=3.85

ตอนที่ 4 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากระยะที่ 1 มาสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ คือ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการพัฒนา การวัดและประเมินผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

หลักการของรูปแบบ

การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีหลักการ ดังนี้

1. เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดยยึดแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
2. เป็นรูปแบบที่ใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่และหลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์และการกระทำเป็นการเรียนรู้ในการสร้างความคิด รวบรวม การพัฒนาความเข้าใจ และความสามารต่าง ๆ ด้วยตนเอง และการบูรณาการเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง
3. เป็นรูปแบบที่ใช้กระบวนการและวิธีการพัฒนาที่หลากหลาย ประกอบด้วย การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การฝึกปฏิบัติจริง และการติดตามประเมินผล
4. เป็นรูปแบบที่ใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม โดยมีหลักการสำคัญ ประกอบด้วย การใช้ประสบการณ์ของผู้เข้ารับการอบรม การเรียนรู้ด้วยการกระทำ

ให้เกิดความรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากความสนใจ ของผู้เข้ารับการอบรม การปฏิสัมพันธ์ของผู้เข้ารับการอบรม ทำให้เกิดการขยายตัวของเครือข่ายความรู้ที่ทุกคน มีอยู่อย่างกว้างขวาง และการสื่อสารด้วยการพูดหรือการเขียน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยน

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจ สร้างความตระหนักและเจตคติ เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
2. เพื่อพัฒนาพฤติกรรมและทักษะด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา นำความรู้และทักษะด้านภาวะผู้นำทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เนื้อหาของรูปแบบ

เนื้อหาของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีจำนวน 5 หน่วย ดังนี้

- หน่วยที่ 1 การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการเรียนรู้
- หน่วยที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรและการสอน
- หน่วยที่ 3 การพัฒนานักเรียน
- หน่วยที่ 4 การพัฒนาครู
- หน่วยที่ 5 การจัดบรรยากาศในสถานศึกษา

กระบวนการพัฒนาของรูปแบบ

กระบวนการของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีวิธีการพัฒนา ประกอบด้วย

1. การอบรมเชิงปฏิบัติการ ใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วมโดยผู้เข้ารับการพัฒนาดำเนินการเปลี่ยนแปลงเรียนรู้พูดคุย ระดมสมอง อภิปรายเรียนรู้การปฏิบัติงาน การสอนงาน และวิธีการสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลายในการอบรมเชิงปฏิบัติการ
2. การศึกษาดูงานโดยผู้เข้ารับการพัฒนาดำเนินการศึกษาดูงานโดยใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ ศึกษาการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศของโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียนจากผลการสอบ o-net สูงกว่าระดับประเทศทุกกลุ่มสาระทั้งระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3. การฝึกปฏิบัติจริง โดยใช้เอกสารประกอบการพัฒนา ประกอบการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถ่องแท้ จนเกิดเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานโดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยยึดการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ซึ่งมีการกำหนดกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ
2. สสำรวจพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของผู้เข้ารับการพัฒนา โดยให้ผู้เข้ารับการพัฒนาคอบแบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของตนเอง จำนวน 5 องค์ประกอบก่อนการอบรมพัฒนา

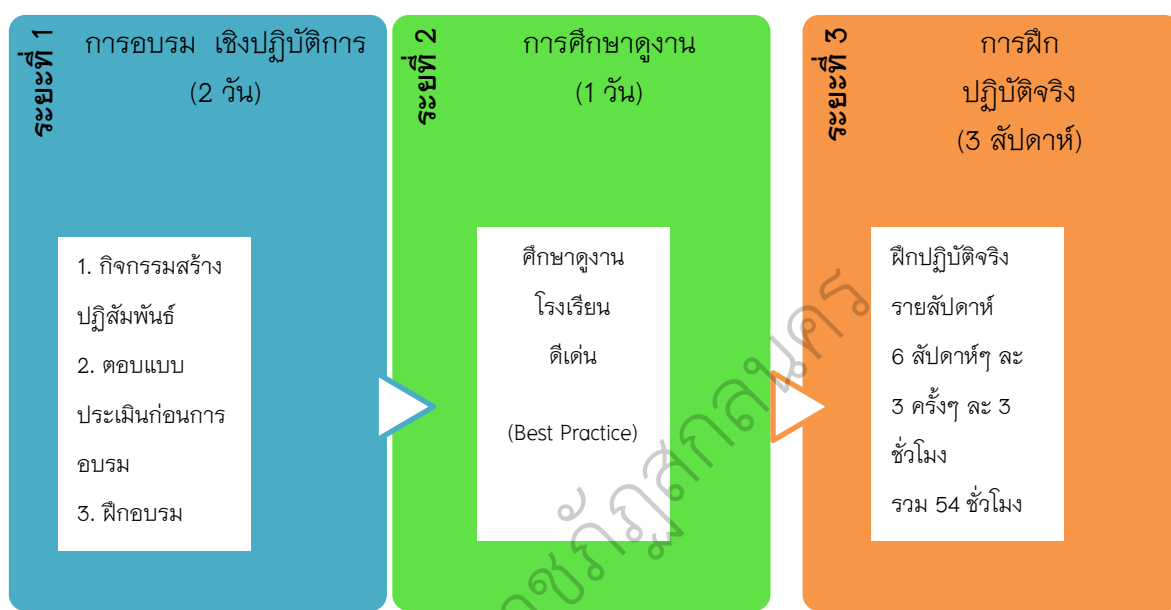
3. การอบรมเชิงปฏิบัติการใช้ระยะเวลา 2 วัน

ระยะที่ 2 การศึกษาดูงานโดยผู้เข้ารับการพัฒนาได้ร่วมศึกษาดูงานโดยใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ ศึกษาการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศของโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการสอบ o-net สูงกว่าระดับประเทศทุกกลุ่มสาระทั้งระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (Best Practice) เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาและประชุมสรุปผลการศึกษาดูงาน เพื่อวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และวิเคราะห์หาแนวทางในการปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

ระยะที่ 3 การฝึกปฏิบัติจริง เป็นกิจกรรมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษารายสัปดาห์ทุกวันจันทร์และวันศุกร์ จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้งละ 3 ชั่วโมง เป็นเวลา 54 ชั่วโมง

ระยะที่ 4 การติดตามและประเมินผล เป็นระยะการติดตามผลการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาหลังการฝึกปฏิบัติจริง 1 สัปดาห์ โดยให้ผู้ฝึกปฏิบัติจริง ทำแบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

กระบวนการรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีวิธีการพัฒนา แสดงเป็นแผนภาพ
ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 4 กระบวนการรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

รายละเอียดของกิจกรรม

กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยรายละเอียดของกิจกรรมตามระยะต่างๆ ดังนี้

ระยะที่ 1 การอบรมแข่งปฏิบัติการ

การอบรมแข่งปฏิบัติการประกอบด้วย กิจกรรมดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมสร้างปฏิสัมพันธ์ การแนะนำตัวเพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาทุกคนทำความรู้จักซึ่งกันและกัน เป็นการละลายพฤติกรรมเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยและเป็นกัลยาณมิตร เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนากล้าที่จะอภิปรายและนำเสนอความคิดเห็น ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 จำนวน 10 คน ประกอบด้วย

- 1.1 โรงเรียนศรีสำราญวิทยาาคม
- 1.2 โรงเรียนโพธิ์ทองวิทยานุสรณ์
- 1.3 โรงเรียนท่าดอกคำวิทยาาคม
- 1.4 โรงเรียนบึงค้อฉัตร
- 1.5 โรงเรียนภูทอกวิทยา
- 1.6 โรงเรียนหนองเข็งวิทยาาคม
- 1.7 โรงเรียนนาดีพิทยาคม
- 1.8 โรงเรียนพระบาทนาสิงห์พิทยาคม
- 1.9 โรงเรียนโนนคำพิทยาคม
- 1.10 โรงเรียนโพนทองประชาสรรค์

2. กิจกรรมสำรวจพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของผู้เข้ารับการพัฒนาคือให้ให้ผู้เข้ารับการพัฒนาคือแบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา 5 องค์ประกอบ

3. ผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มทดลองเข้ารับ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และร่วมกิจกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นเวลา 2 วัน โดยมีลำดับขั้นตอนในการจัดกิจกรรม ดังนี้

3.1 ขั้นให้ความรู้ เป็นขั้นให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการพัฒนาคือเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ วิธีการภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยใช้วิธีการบรรยาย อภิปราย การศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาคือจัดกิจกรรมการระดมสมองโดยแบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการพัฒนาคือออกเป็นกลุ่มย่อยๆ และสนทนากลุ่มย่อยแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

3.2 ขั้นนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่ม เป็นขั้นตอนที่ผู้เข้ารับการพัฒนาคือแต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานที่ได้จากการระดมความคิดจากการศึกษาองค์ความรู้ และการศึกษาสถานการณ์ต่างๆ จากเอกสารประกอบ การพัฒนาคือแล้วแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน หลังจากนั้นสรุปผลเพื่อเตรียมเสนอเป็นผลงานกลุ่ม และสรุปประเด็นสำคัญนำเสนอโดยการเขียนแผนภาพความคิด (Mind Mapping)

3.3 ชั้นสรุปองค์ความรู้จากการนำเสนอผลงานการทำงานกลุ่มเป็นขั้นตอนที่วิทยากรและผู้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ ร่วมกันสรุปแนวคิด หลักการ พัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และนำไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

4. ชั้นสร้างแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นขั้นตอนของการให้ความรู้และฝึกการสร้างแนวทางเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยมีกิจกรรมดังนี้

วันที่ 1 ของการอบรมเชิงปฏิบัติการ (4 มีนาคม 2558)

- ลงทะเบียนรับเอกสาร
- เปิดการอบรม
- ปฐมนิเทศ ชี้แจงวัตถุประสงค์และ

กระบวนการฝึกอบรม

- สร้างบรรยากาศการเรียนรู้
- ดำเนินกิจกรรมตามเอกสารประกอบการพัฒนาเล่มที่ 1 การมี

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการเรียนรู้

- ดำเนินกิจกรรมตามเอกสารประกอบการพัฒนาเล่มที่ 2 การ

พัฒนาหลักสูตรและการสอน

- อภิปรายตามประเด็นที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน

และทำความเข้าใจ

- บันทึกผลการเรียนรู้พฤติกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ

ของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา

วันที่ 2 ของการอบรมเชิงปฏิบัติการ (5 มีนาคม 2558)

- สร้างบรรยากาศการเรียนรู้
- ดำเนินกิจกรรมตามเอกสารประกอบการพัฒนาเล่มที่ 3 การพัฒนา

นักเรียน

- ดำเนินกิจกรรมตามเอกสารประกอบการพัฒนาเล่มที่ 4 การพัฒนา

ครู

- ดำเนินกิจกรรมตามเอกสารประกอบการพัฒนาเล่มที่ 5 การจัด

บรรยากาศในสถานศึกษา

- นำเสนอตัวแบบพฤติกรรมกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์
- สรุปพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่พึงประสงค์
- บันทึกผลการเรียนรู้พฤติกรรมกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
- ประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยการสะท้อนผลการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ระยะที่ 2 การศึกษาดูงาน

การศึกษาดูงานโดยผู้เข้ารับการพัฒนาได้ร่วมศึกษาดูงานโดยใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ ศึกษาการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศของโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการสอบ O-NET สูงกว่าระดับประเทศทุกกลุ่มสาระทั้งระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างฝึกปฏิบัติจริง เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการดำเนินงาน จุดเด่น จุดด้อย ข้อควรนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนดีเด่น โดยนำคณะผู้เข้ารับการพัฒนาที่ทดลองใช้รูปแบบ ไปศึกษาดูงาน จำนวน 1 โรงเรียนคือ โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21

ระยะที่ 3 การฝึกปฏิบัติจริง

การฝึกปฏิบัติที่เป็นกิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายสัปดาห์ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ๆ ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง รวม 54 ชั่วโมง โดยแต่ละครั้งมีการจัดกิจกรรมดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้ ผู้เข้ารับการพัฒนาวิเคราะห์พฤติกรรมตนเองโดยนำเสนอพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้ที่ต้องปรับและพัฒนา ร่วมกันอภิปรายรูปแบบกิจกรรมการพัฒนา นำเสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านวิสัยทัศน์

พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้ และผู้เข้ารับการพัฒนาตอบแบบประเมินการพัฒนา
วิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้

สัปดาห์ที่ 2 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการบริหาร
หลักสูตรและการสอนผู้เข้ารับการพัฒนาทบทวนพฤติกรรมของตนเองโดย นำเสนอ
ความก้าวหน้าของตนเองจากการปรับและพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการที่ได้
นำเสนอไว้ในครั้งที่ 1 พร้อมกับนำเสนอพฤติกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารที่ต้องปรับและพัฒนา ร่วมกันอภิปรายรูปแบบกิจกรรมการพัฒนา และนำเสนอ
แนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการพัฒนา
หลักสูตรและการสอนไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา

สัปดาห์ที่ 3 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการพัฒนานักเรียน ผู้เข้ารับการพัฒนาทบทวน
พฤติกรรมของตนเองโดยนำเสนอความก้าวหน้าของตนเองจากการปรับและพัฒนา
พฤติกรรมภาวะทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้นำเสนอไว้ใน ครั้งที่ 2 พร้อมกับ
นำเสนอพฤติกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องปรับ
และพัฒนา ร่วมกันอภิปรายรูปแบบกิจกรรมการพัฒนาและนำเสนอแนวทางในการพัฒนา
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการพัฒนานักเรียนไปใช้เป็นแนว
ทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของตนเอง

สัปดาห์ที่ 4 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา ด้านการพัฒนาครู ผู้เข้ารับการพัฒนาทบทวนพฤติกรรมของตนเองโดย
นำเสนอความก้าวหน้าของตนเองจากการปรับและพัฒนาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้นำเสนอไว้ในครั้งที่ 3 พร้อมกับนำเสนอพฤติกรรมพัฒนา
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องปรับและพัฒนา ร่วมกันอภิปราย
รูปแบบกิจกรรมการพัฒนา และนำเสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำครูทางวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการพัฒนาครูไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทาง
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของตนเอง

สัปดาห์ที่ 5 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา ด้านการจัดบรรยากาศในสถานศึกษา ผู้เข้ารับการพัฒนาทบทวนพฤติกรรม
ของตนเองโดยนำเสนอความก้าวหน้าของตนเองจากการปรับและพัฒนาพฤติกรรมภาวะ

ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้นำเสนอไว้ใน ครั้งที่ 4 พร้อมกับนำเสนอ พฤติกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องปรับและพัฒนา ร่วมกันอภิปรายรูปแบบกิจกรรมการพัฒนา และนำเสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจัดบรรยากาศในสถานศึกษาไปใช้เป็นแนว ทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของตนเอง

สัปดาห์ที่ 6 กิจกรรมสรุปผลการใช้รูปการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้เข้ารับการพัฒนานำเสนอความก้าวหน้าของ ตนเองจากการปรับและพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน พร้อมทั้งอภิปรายรูปแบบกิจกรรมการพัฒนา ตอบแบบประเมินการพัฒนาเพื่อนำไปใช้เป็น แนวทางแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับ มัธยมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการสรุปและปิดการฝึกปฏิบัติการ

การวัดและการประเมินผล

การวัดและการประเมินผลรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือดำเนินการดังนี้

ระยะที่ 1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ มีการประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ก่อนการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาได้ประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทาง วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย การมี วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการเรียน พัฒนาหลักสูตรและการสอน การพัฒนานักเรียน การพัฒนาครู และการจัดบรรยากาศในสถานศึกษา

ระยะที่ 2 การศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผล การสอบ o-net สูงกว่าระดับประเทศทุกกลุ่มสาระทั้งระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยให้ผู้เข้ารับการพัฒนาลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่ไปศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หลังสิ้นสุดการดูงาน จากสถานศึกษาดีเด่นมีการประชุม สรุปผลจากการศึกษาดูงานที่เกี่ยวกับรูปแบบการ พัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย การกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตรและการสอน การพัฒนา

นักเรียน การพัฒนาครู และการจัดบรรยากาศในสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาดำเนินการไปประยุกต์ใช้ในการฝึกปฏิบัติจริง

ระยะที่ 3 การฝึกปฏิบัติจริง ประเมินพฤติกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้เข้ารับการพัฒนามาก่อนการฝึกปฏิบัติจริงและหลังสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติจริงโดยการสอบถามและสัมภาษณ์ผู้เข้ารับการประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาดำเนินการเองเกี่ยวกับพฤติกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและ เป้าหมายการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตรและการสอน การพัฒนานักเรียน การพัฒนาครู และการจัดบรรยากาศในสถานศึกษา

ระยะที่ 4 การติดตามและประเมินผล โดยมีการประเมินพฤติกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระยะติดตามผลหลังการฝึกปฏิบัติจริง 1 สัปดาห์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาดำเนินการเองเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการเรียนรู้ พัฒนาหลักสูตรและการสอน การพัฒนานักเรียน การพัฒนาครู และการจัดบรรยากาศในสถานศึกษา

กำหนดการอบรมเชิงปฏิบัติการ

การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
วันที่ 4-5 มีนาคม 2558

ณ โรงแรมบีเคเพลส อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ

วัน พุธ ที่ 4 มีนาคม 2558

- เวลา 08.00 – 08.30 น. - ลงทะเบียนและรับเอกสาร
- เวลา 08.30 – 09.00 น. - พิธีเปิดและบรรยายพิเศษ โดยนายศุภกฤษ ไกลสกุล
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 21
- เวลา 09.00 – 10.00 น. - ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการอบรมและแนวคิด
ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ โดยนายชวนะ ทวีอุทิศ
นักศึกษาระดับดุสิตบัณฑิตสาขาภาวะผู้นำทางการ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- เวลา 10.00 – 12.00 น. - ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับ
มัธยมศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย
การเรียนรู้โดยนายปราโมทย์ ภูมิพันธ์ ผู้อำนวยการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21
- เวลา 12.00 – 13.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวัน
- เวลา 13.00 – 15.30 น. - ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน
โดย ผศ.ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์
- เวลา 15.30 – 17.00 น. - บันทึกผลการเรียนรู้และการสะท้อนกลับของผู้เข้ารับ
การอบรมกับผลการปรับพฤติกรรมภาวะ
ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

วันพฤหัสบดี ที่ 5 มีนาคม 2558

- เวลา 08.30 – 09.00 น. - สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องอบรม
- เวลา 09.00 – 11.00 น. - ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาด้านการพัฒนาการเรียนโดย
ผศ.ดร.ไชยา ภาวะบุตร
- เวลา 11.00–12.00 - ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษา ด้านการพัฒนาคูครูโดย
ผศ.ดร.ไชยา ภาวะบุตร
- เวลา 12.00 – 13.00 น. พัก (รับประทานอาหารกลางวัน)
- เวลา 13.00 – 15.30 น. - ภาวะผู้นำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาด้านการจัดบรรยากาศในโรงเรียน
โดยนายธนิช ทองอาจ
- เวลา 15.30 – 16.00 น. - พิธีปิดการอบรม และมอบเกียรติบัตรโดย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

การกำหนดระยะเวลาในการอบรมขององค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบได้มา
จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการกับกลุ่มตัวอย่างดังนี้

จากการอบรมเชิงปฏิบัติการ รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับ
การพัฒนา และได้นำเสนอข้อมูล ดังนี้

ตาราง 11 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการ
พัฒนา แยกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงาน

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน(คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1. ชาย	10	100
2. หญิง	0	0.00
รวม	10	100
2. อายุ		
1. ไม่เกิน 39	2	20.00
2. 40-49	6	60.00
3. 50 ปีขึ้นไป	2	20.00
รวม	10	100
3. วุฒิการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	0	0.00
2. ปริญญาโท	9	90.00
3. ปริญญาเอก	1	10.00
รวม	10	100
4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา		
1. ไม่เกิน 10ปี	6	
2. 11-20ปี	2	
3. 21ปีขึ้นไป	2	
รวม	10	100

จากตาราง 11 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อแยกตามเพศ พบว่า เป็นเพศชาย
ทั้งหมด 15 คน คิดเป็นร้อยละ 100 แยกเป็นอายุ ไม่เกิน 39 ปี 2คน คิดเป็นร้อยละ 13.33
อายุ 40-49 ปี 10 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 50 ปีขึ้นไป 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 แยก
เป็น วุฒิการศึกษาปริญญาโท 14 คน คิดเป็นร้อยละ 93.33 ปริญญาเอก 1 คน คิดเป็น

ร้อยละ 6.67 แยกเป็นประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา ไม่เกิน 10 ปี 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 11-20 ปี 5 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 21 ปีขึ้นไป 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. และการแปลค่า ระดับความพึงพอใจ ความรู้ความเข้าใจ การนำไปใช้ต่อการเข้าร่วมโครงการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยรวมและรายด้าน

ข้อที่	รายการประเมิน	ค่าสถิติ (N=15)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
ด้านวิทยากร				
1	การถ่ายทอดความรู้ด้านวิทยากรมีความชัดเจน	4.75	.44	มากที่สุด
2	ความสามารถในการอธิบายเนื้อหา	4.77	.42	มากที่สุด
3	การเชื่อมโยงเนื้อหาในการฝึกอบรม	4.75	.44	มากที่สุด
4	มีความครบถ้วนของเนื้อหาในการฝึกอบรม	4.75	.49	มากที่สุด
5	การใช้เวลาตามที่กำหนดไว้	4.66	.48	มากที่สุด
6	การตอบข้อซักถามในการฝึกอบรม	4.55	.55	มากที่สุด
รวม		4.70	.34	มากที่สุด
ด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร				
1	สถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม	4.70	.46	มากที่สุด
2	ความพร้อมอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	4.86	.35	มากที่สุด
3	ระยะเวลาในการอบรมมีความเหมาะสม	4.86	.47	มากที่สุด
4	อาหารมีความเหมาะสม	4.77	.42	มากที่สุด
รวม		4.76	.26	
ด้านความรู้ความเข้าใจ				
1	ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาก่อนอบรม	4.80	.61	มาก
2	ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาหลังอบรม	4.82	.41	มากที่สุด
รวม		4.27	.44	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ค่าสถิติ (N=15)		
		\bar{X}	S.D.	การแปลค่า
ด้านการนำความรู้ไปใช้				
1	สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้	4.80	.41	มากที่สุด
2	มีความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	4.82	.39	มากที่สุด
3	สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้	4.66	.48	มากที่สุด
	รวม	4.46	.36	มากที่สุด
	เฉลี่ยรวม	4.62	.29	มากที่สุด

จากตาราง 12 พบว่า ความพึงพอใจความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ต่อการเข้าร่วมโครงการอบรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X}) = 4.62 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิทยาการโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X}) = 4.70 มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความสามารถในการอธิบายเนื้อหา (\bar{X}) = 4.77 การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน (\bar{X}) = 4.75 การเชื่อมโยงเนื้อหาในฝึกอบรม (\bar{X}) = 4.75 และมีความครบถ้วนของเนื้อหาในการอบรม (\bar{X}) = 4.75 ตามลำดับ ด้านสถานที่/ระยะเวลา/อาหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X}) = 4.76 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือความพร้อมของอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ (\bar{X}) = 4.86 รองลงมาคืออาหารมีความเหมาะสม (\bar{X}) = 4.77 และสถานที่สะอาดและมีความเหมาะสม (\bar{X}) = 4.70 ตามลำดับ ด้านความรู้ความเข้าใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X}) = 4.27 มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนี้หลังการอบรม (\bar{X}) = 4.80 และความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ก่อน การอบรม (\bar{X}) = 4.75ตามลำดับ ด้านการนำความรู้ไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X}) = 4.76 มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมีความมั่นใจและ

สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ (\bar{X})= 4.82 รองลงมาคือสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติได้ (\bar{X})= 4.80 และสามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดได้ (\bar{X})= 4.66 ตามลำดับ

จากการอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยสะท้อนผลการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารที่เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาทั้ง 5 องค์กรประกอบ สรุปได้ดังนี้

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

- 1) สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้
- 2) กำหนดนโยบายการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3) ให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการมากกว่าด้านอื่น
- 4) เกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ
- 5) การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ
- 6) ประเมินผลความก้าวหน้าตามวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจ

การเรียน

2. การบริหารหลักสูตรและการสอน สรุปได้ดังนี้

- 1) มีการวิเคราะห์หลักสูตร
- 2) การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- 3) การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร
- 4) การจัดทำหลักสูตร
- 5) การกำหนดการวัดและประเมินผล
- 6) การนำหลักสูตรไปใช้
- 7) การประเมินผลหลักสูตร

3. การพัฒนานักเรียน สรุปได้ดังนี้

- 1) ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลใน
- 3) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน
- 4) ส่งเสริมการสืบค้นความรู้
- 5) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

4. การพัฒนาครู สรุปได้ดังนี้

1) สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพครูซึ่งเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโรงเรียน

2) จัดให้มีกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนที่ดีที่สุด

3) วางแผนการพัฒนาวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อครูและที่ครูต้องการ

4) ส่งเสริมจัดทำแผนพัฒนาวิชาชีพของครูเป็นรายบุคคล

5) ร่วมกับครูในการจัดอบรมการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียน

6) จัดหาวัสดุอุปกรณ์และแหล่งความรู้ทางวิชาชีพให้แก่ครู

7) จัดตารางเวลาการฝึกอบรมภายในเพื่อให้เกิดความร่วมมือในหมู่ครู

8) นิเทศการสอนประเมินผลการทำงานของครู

5. การจัดบรรยากาศในสถานศึกษา โดยสรุปได้ดังนี้

1) การสร้างแรงจูงใจ

2) การสร้างขวัญและกำลังใจ

3) ส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้และพัฒนาตนเอง

4) ให้ความมั่นคงและปลอดภัย

5) การพัฒนาสภาพแวดล้อม

ระยะที่ 2 การศึกษาดูงาน

การศึกษาดูงานโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการสอบ o-net สูงกว่าระดับประเทศทุกกลุ่มสาระทั้งระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คือโรงเรียนประทุมเทพวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 โดยให้ผู้เข้ารับการพัฒนาลำดับผู้บริหารสถานศึกษาที่ไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จากการศึกษาดูงานโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ประสบความสำเร็จในด้านการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ทั้ง 5 ด้าน รวมทั้งวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หลังจากนั้นทำการสรุปผลที่ได้จากการศึกษาดูงานตามประเด็นที่กำหนดในการดำเนินการทุกชั้นตอน

จากการศึกษาดูงานที่โรงเรียน ปทุมเทพวิทยาคาร ที่มีการบริหาร ทางด้านวิชาการที่ประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารที่เข้าร่วมในการศึกษาดูงานสามารถอธิบาย ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานระดับมัธยมศึกษาโรงเรียน ปทุมเทพวิทยา คาร ในแต่ละองค์ประกอบดังนี้ 1) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการเรียนรู้ โดย นายพิทักษ์ ตุ่มมี ผู้อำนวยการโรงเรียนโพหนองประชาสรรค์ นายประภาส ศรีสุพล ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองเซิงวิทยาคม 2) การพัฒนาหลักสูตร และการสอนโดย นาย โชคชัย ชินโน ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิ์ทองวิทยานุสรณ์ นายอาทิตย์ อัมไพ ผู้อำนวยการโรงเรียนประชาธิมิตรพิทยานุกูล 3) การพัฒนานักเรียนโดย นายไสว พลพุกธา ผู้อำนวยการโรงเรียนท่าดอกคำวิทยาคม นายอาทิตย์ กัณธินาม ผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีสำราญวิทยาคม 4) การพัฒนาครู โดยนายไสว จันทรอ้วน ผู้อำนวยการ โรงเรียนพระบาทนาสิงห์วิทยาคม นายอุทัย วงศ์อามาตร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบึงคล้า นคร และ 5) การจัดบรรยากาศในสถานศึกษา โดยนายเถลิง ศรีนนท์ โรงเรียนภูทอก วิทยาคม นายวีระเชษฐ์ ฮาดวิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียนโนนคำวิทยาคม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานคือ การได้เรียนรู้ แลกเปลี่ยนกับ ผู้บริหารต้นแบบจากสภาพจริง เห็นแบบอย่างที่เป็นรูปธรรม เกิดการนำไปประยุกต์ใช้ อย่างได้ผล มีการเทียบเคียงผลการปฏิบัติงานระหว่างสถานศึกษาของตนกับสถานศึกษาที่ เป็นแบบอย่าง จะมองเห็นข้อดีและข้อเสียของตน ทำให้เกิดการพัฒนาสู่คุณภาพได้สูงขึ้น

ระยะที่ 3 การฝึกปฏิบัติจริง

การฝึกปฏิบัติการที่เป็นกิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นรายสัปดาห์ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ๆ ละ3ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง รวม 54 ชั่วโมง โดยแต่ละครั้งมีการจัดกิจกรรมดังนี้

สัปดาห์ที่ 1 กิจกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้ ผู้เข้ารับการพัฒนาวิเคราะห์พฤติกรรมตนเองโดยนำเสนอพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการ เรียนรู้ ที่ต้องปรับและพัฒนา ร่วมกันอภิปรายรูปแบบกิจกรรมการพัฒนา นำเสนอแนวทาง ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้าน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการเรียนรู้ และผู้เข้ารับการพัฒนาตอบแบบประเมินการ พัฒนาวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้

ร่วมกันอภิปรายรูปแบบกิจกรรมการพัฒนา และนำเสนอแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจัดบรรยากาศในสถานศึกษาไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของตนเอง

สัปดาห์ที่ 6 กิจกรรมสรุปผลการใช้รูปการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้เข้ารับการพัฒนานำเสนอความก้าวหน้าของตนเองจากการปรับและพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 5 ด้าน พร้อมทั้งอภิปรายรูปแบบกิจกรรมการพัฒนา ตอบแบบประเมินการพัฒนาเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการสรุปและปิดการฝึกปฏิบัติ

จากการฝึกปฏิบัติจริงในระยะที่ 3 ผู้บริหารสถานศึกษานำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกปฏิบัติจริงกลับไปใช้ที่โรงเรียนของตน ตามองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรและการสอนของครู การพัฒนานักเรียน การพัฒนาครู การจัดบรรยากาศในสถานศึกษา

“...ก่อนการเข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจยังไม่เพียงพอและยังไม่มั่นใจว่ารูปแบบที่ใช้จะพัฒนาเราได้อย่างไร แต่เมื่อเข้าร่วมทดลองและได้รับการพัฒนาทำให้มีความมั่นใจในการเป็นผู้นำทางวิชาการมากขึ้นเข้าใจแนวทางการพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ต้องขอบคุณผู้วิจัยที่มอบโอกาสในการร่วมใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ”

(โชคชัย ชินโน. 7 เมษายน 2558)

“...จากการเข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ผมในฐานะนายกสมาคมผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จังหวัดบึงกาฬ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 ได้คำตอบที่ชัดเจนว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการของสถานศึกษา และยังได้รับทราบอีกด้วยว่าภาวะผู้นำทางวิชาการยังสามารถพัฒนาร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้วยกัน รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทาง

วิชาการนี้ สามารถพัฒนาได้ในทุกสถานศึกษา ถึงแม้ว่าแต่ละสถานศึกษามีข้อจำกัดด้านคน วัสดุ งบประมาณ อาคารสถานที่ ก็สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ทัดเทียมกันได้ หากผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ...”

(อุทัย วงศ์อำมาตย์ 7 เมษายน 2558)

“...ตอนแรกไม่เข้าใจว่าทำไมต้องพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา แต่เมื่อได้เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ที่ผมได้ปฏิบัติงานประจำอยู่แล้วทำให้ทราบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้นำต้องเป็นแบบอย่างทางวิชาการ นอกจากนี้เรายังมีเครือข่ายทางวิชาการร่วมกับโรงเรียน สามารถไปศึกษาดูงานเพื่อเทียบเคียงการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศได้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันได้ ทำให้ผมเกิดแนวคิดและได้แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาของผมที่ชัดเจน ทำให้มั่นใจได้ว่า คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาของผมมีแนวโน้มสูงขึ้นแน่นอน ซึ่งทำให้ผมได้ทราบอีกประการหนึ่งว่า รูปแบบที่ใช้ในการพัฒนามีความสำคัญ จำเป็น และมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อทุกสถานศึกษา หากมีโอกาสผมอยากให้โรงเรียนอื่นที่ไม่ได้เข้าร่วมได้ทดลองใช้รูปแบบเหมือนอย่างผม...”

(ประภาส ศรีสุพล 7 เมษายน 2558)

“...ในการบริหารสถานศึกษาแต่ก่อนก็ทำไปเรื่อย แต่ไม่มีระบบการทำงานด้านวิชาการที่ชัดเจน แต่เมื่อได้เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ทำให้ค้นพบตัวเองว่า สิ่งที่เราดำเนินการอยู่ก่อนทดลองใช้รูปแบบนั้น ยังไม่ดีและเป็นกระบวนการตามสถานการณ์ ไม่เข้าใจงานวิชาการที่ชัดเจน หลังได้รับการพัฒนาแล้วทำให้มีความรู้ความเข้าใจ เจตคติที่ดี และได้ความรู้ในเรื่องแนวทางการปฏิบัติงานวิชาการที่ชัดเจน เกิดทักษะ ยิ่งได้ศึกษาดูงานสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่างทางวิชาการ ทำให้ผมมั่นใจว่าผมต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ดีแน่นอน...”

(พิทักษ์ ตุ่มมี 7 เมษายน 2558)

“...แต่ก่อนไม่เข้าใจว่าทำไมต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ จึงเข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบ ผลปรากฏว่าเมื่อเข้าร่วมทดลอง ทำให้ตระหนักชัดว่า ผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งรูปแบบที่ใช้พัฒนาผมนี้ มีความสำคัญและความจำเป็น และเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาทุกคน ซึ่งเมื่อได้รับการพัฒนาแล้ว ผมมองภาพงานวิชาการชัดขึ้น แต่ก่อนเข้าใจว่าตัวเองมีอยู่แล้ว และไม่จำเป็นที่เราต้องเป็นผู้นำเพราะเป็นงานฝ่ายวิชาการ หลังได้รับการพัฒนามองเห็นประโยชน์ และแนวทางการพัฒนาวิชาการมากขึ้น นอกจากนี้เราสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาใกล้เคียง หรือสถานศึกษาศึกษาที่ประสบความสำเร็จได้ มีเครือข่ายการพัฒนาวิชาการร่วมกัน ขอขอบคุณผู้วิจัยที่ให้ผมได้เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบ เพราะตัวผมได้รับการพัฒนาเป็นอย่างดี สามารถนำไปประยุกต์ในการพัฒนางานได้เป็นอย่างดี และจะพยายามพัฒนาตนเองด้านภาวะผู้นำทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา...”

(ไสว จันทรอัณน 7 เมษายน 2558)

จากตัวอย่างผลการสัมภาษณ์ที่สะท้อนผลดังกล่าว จะเห็นได้ว่า รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความเข้าใจ เจตคติที่ดีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการ นอกจากนั้นยังสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรม วิธีคิด วิธีทำงาน นำภาวะผู้นำทางวิชาการไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทำให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อการบริหารจัดการศึกษา เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานในทุกด้าน

รายละเอียดเนื้อหาคู่มือการใช้และคู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ใช้ในระยะที่ 3 การฝึกปฏิบัติจริง แสดงได้
 ดังตาราง 13

ตาราง 13 แสดงเนื้อหาคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาระดับมัธยมศึกษา
สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

คู่มือการใช้รูปแบบ	เนื้อหา
รูปแบบการพัฒนาระดับมัธยมศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาระดับมัธยมศึกษาของ ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2. หลักการของรูปแบบ 3. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 4. เนื้อหา 5. กระบวนการพัฒนา 6. การวัดและประเมินผล

ตาราง 14 แผนการฝึกปฏิบัติการพัฒนาระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เนื้อหา	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
<p>การกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ และเป้าหมายการ จัดการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและ เป้าหมายการเรียนรู้ 2. กำหนดนโยบายการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3.ให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการมากกว่าด้านอื่น 4.สร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ 5.ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐาน วิชาการ 6.ประเมินผลความก้าวหน้าตามวิสัยทัศน์พันธกิจและ เป้าหมาย การเรียนรู้ 	8พฤษภาคม 2558	ผู้บริหาร สถานศึกษา กลุ่มทดลอง ใช้รูปแบบ

ตาราง 14 (ต่อ)

เนื้อหา	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
<p>การพัฒนาหลักสูตรและการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีการวิเคราะห์หลักสูตร 2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3. การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร 4. การจัดทำหลักสูตร 5. การกำหนดการวัดและประเมินผล 6. การนำหลักสูตรไปใช้ 7. การประเมินผลหลักสูตร 	<p>8</p> <p>พฤษภาคม</p> <p>2558</p>	<p>ผู้บริหาร</p> <p>สถานศึกษา</p> <p>กลุ่มทดลอง</p> <p>ใช้รูปแบบ</p>
<p>พัฒนานักเรียน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน 2. วิเคราะห์ข้อมูลใน 3. การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน 4. ส่งเสริมการสืบค้นความรู้ 5. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 	<p>15</p> <p>พฤษภาคม</p> <p>2558</p>	<p>ผู้บริหาร</p> <p>สถานศึกษา</p> <p>กลุ่มทดลอง</p> <p>ใช้รูปแบบ</p>
<p>พัฒนาครู</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพครูซึ่งเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโรงเรียน 2. จัดให้มีกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนที่ดีที่สุด 3. วางแผนการพัฒนาวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อครูและที่ครูต้องการ 4. ส่งเสริมจัดทำแผนพัฒนาวิชาชีพของครูเป็นรายบุคคล 5. ร่วมกับครูในการจัดอบรมการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียน 6. จัดหาวัสดุอุปกรณ์และแหล่งความรู้ทางวิชาชีพให้แก่ครู 7. จัดตารางเวลาการฝึกอบรมภายในเพื่อให้เกิดความร่วมมือในหมู่ครู 8. นิเทศการสอนประเมินผลการทำงานของครู 	<p>22</p> <p>พฤษภาคม</p> <p>2558</p>	<p>ผู้บริหาร</p> <p>สถานศึกษา</p> <p>กลุ่มทดลอง</p> <p>ใช้รูปแบบ</p>

ตาราง 14 (ต่อ)

เนื้อหา	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
การจัดบรรยากาศในสถานศึกษา	22	ผู้บริหาร
1) การสร้างแรงจูงใจ	พฤษภาคม	สถานศึกษา
2) การสร้างขวัญและกำลังใจ	2558	กลุ่มทดลอง
3) ส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้และพัฒนาตนเอง		ใช้รูปแบบ
4) ให้ความมั่นคงและปลอดภัย		
5) การพัฒนาสภาพแวดล้อม		
สรุปและประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา	5 มิถุนายน 2558	ผู้บริหาร สถานศึกษา กลุ่มทดลอง ใช้รูปแบบ

จากนั้นผู้บริหารสถานศึกษาที่ฝึกปฏิบัติการจริงการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบร่วมกันสรุปเอกสารประกอบการพัฒนาทั้ง 5 เล่ม ในวันที่ 5 มิถุนายน 2558 โดยใช้ห้องวิทยบริการ โรงเรียนเบ็ญกาฬ การสรุปแต่ละครั้งทำการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ในการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จากการศึกษาเอกสารประกอบการพัฒนาและทำแบบฝึกในใบกิจกรรมทั้ง 5 เล่ม มีการนำเสนอ มีการอภิปราย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทักษะ เจตคติ ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน และทำการสรุปประเด็นเนื้อหาสาระที่ได้จากเอกสารประกอบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในแต่ละเล่ม

การสรุปและประเมินผล

การสรุปและประเมินเป็นการสรุปและประเมินผล การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียง

จากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมในระยะที่ 3 การฝึกปฏิบัติจริง การพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ

ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารที่เข้าร่วมทดลอง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ทั้ง 5 องค์ประกอบ สรุปได้ดังนี้

1. การกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ และเป้าหมายการเรียนรู้

- 1) มีความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์พันธกิจ และเป้าหมายการเรียนรู้
- 2) มีการกำหนดนโยบายการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3) ให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการมากกว่าด้านอื่น
- 4) มีการสร้างเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการ
- 5) ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาการ
- 6) มีการประเมินผลความก้าวหน้าตามวิสัยทัศน์พันธกิจ และเป้าหมาย

การเรียนรู้

2. การบริหารหลักสูตรและการสอน

- 1) มีการวิเคราะห์หลักสูตร
- 2) มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- 3) มีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร
- 4) มีการจัดทำหลักสูตร
- 5) มีการกำหนดการวัดและประเมินผล
- 6) มีการนำหลักสูตรไปใช้
- 7) มีการประเมินผลหลักสูตร
- 8) มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

3. การพัฒนานักเรียน

- 1) ได้ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน
- 2) มีการวิเคราะห์ข้อมูลในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน
- 3) มีการส่งเสริมการสืบค้นความรู้
- 4) มีการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

4. การพัฒนาครู

- 1) สนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาวิชาชีพครูซึ่งเป็นกิจกรรมที่

สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโรงเรียน

2) จัดให้มีกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอน
ที่ดีที่สุด

- 3) มีการวางแผนการพัฒนาวิชาชีพครูที่จำเป็นต่อครูและที่ครูต้องการ
- 4) ส่งเสริมจัดทำแผนพัฒนาวิชาชีพของครูเป็นรายบุคคล
- 5) ร่วมกับครูในการจัดอบรมการพัฒนาวิชาชีพครูในโรงเรียน
- 6) จัดหาวัสดุอุปกรณ์และแหล่งความรู้ทางวิชาชีพให้แก่ครู
- 7) จัดตารางเวลาการฝึกอบรมภายในเพื่อให้เกิดความร่วมมือในหมู่ครู
- 8) มีการ นิเทศการสอนประเมินผลการทำงานของครู

5. การจัดสภาพบรรยากาศในสถานศึกษา

- 1) ดำเนินการสร้างแรงจูงใจ
- 2) ดำเนินการสร้างขวัญและกำลังใจ
- 3) มีการส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้และพัฒนาตนเอง
- 4) ดำเนินการให้ความมั่นคงและปลอดภัย
- 5) มีการพัฒนาสภาพแวดล้อม

จากผลการสัมภาษณ์ ในระยะที่ 3 การฝึกปฏิบัติจริง ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาแสดงให้เห็นว่าเมื่อฝึกปฏิบัติจริงเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารมีความเข้าใจ เกิดความตระหนัก เกิดทักษะ ภาวะผู้นำทางวิชาการสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

ตอนที่ 5 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

จากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เข้าร่วมทดลองใช้ด้วยความสมัครใจโรงเรียนกลุ่มทดลองรูปแบบจำนวน 10โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนศรีสำราญวิทยาคม โรงเรียนโพธิ์ทองวิทยานุสรณ์ โรงเรียนท่าดอกคำวิทยาคม โรงเรียนบุ่งคล้านคร โรงเรียนภูทอกวิทยา โรงเรียนหนองแข็งวิทยาคม โรงเรียนนาดีพิทยาคม โรงเรียนพระบาทนาสิงห์พิทยาคม โรงเรียนโนน

คำพิพาทคดี โรงเรียนโพหนองประชาสรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 จำนวนทั้งสิ้น 10 คน

จากที่ได้ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหารทั้ง 10 คน โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนอภิปราย ประเด็นตามเนื้อหา การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน การสร้างความรู้ ทักษะ เจตคติ และการทำแบบฝึกในแต่ละชุด การสรุปร่วมกันในแต่ละครั้งตามปฏิทินการ ดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและ เป้าหมายการเรียนรู้

ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาต้องตระหนักถึงความสำคัญของการ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและ เป้าหมายการเรียนรู้ มีความรู้ความเข้าใจใน กระบวนการสร้างวิสัยทัศน์พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้ เป็นผู้นำในการจัดทำและมอบ นโยบายการดำเนินงานของสถานศึกษา ต้องมีการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อ กำหนดทิศทางของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของครูและคณะกรรมการสถานชั้น พื้นฐานในการวางแผนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและมีประสิทธิภาพ นำแผนสู่ การปฏิบัติ มีการกำกับ ติดตาม และประเมิน นำผลการประเมินสู่การพัฒนา

2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน

ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ ข้อเสนอแนะแก่ครูและบุคลากร สร้างความตระหนักให้เกิดในตัวครู ผู้บริหารต้องส่งเสริม ให้มีการวิเคราะห์หลักสูตร การจัดทำหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ โดยผู้บริหารต้อง เป็นผู้นำในการดำเนินการ จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา และท้องถิ่น เน้นการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น

3. ด้านการพัฒนานักเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ที่ ชัดเจนว่าจะพัฒนานักเรียนในด้านใดบ้าง โดยก่อนอื่นผู้บริหารควรมีการประเมิน สถานการณ์ทางสังคมในปัจจุบันว่าจะมีผลกระทบต่อผู้เรียนอย่างไร รวมถึงการนำผลการ ทำวิจัยที่เกี่ยวกับผลกระทบของสภาพสังคมต่อผู้เรียน เพื่อดูข้อเสนอในการพัฒนาผู้เรียน แล้วนำวิเคราะห์ว่า จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคม และผลกระทบที่เกิดขึ้นกับ ผู้เรียน เช่น ปัญหายาเสพติด วัตถุนิยม การมีเพศสัมพันธ์ในวันเรียน เป็นต้น สถาบัน การศึกษา ควรพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะความสามารถในเรื่องใดบ้าง ที่จำเป็นต่อ

การเอาตัวรอดในสังคม ปรับเปลี่ยนการบริหารเป็นแบบเชิงรุก ผู้บริหารควรไวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพราะมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนและเตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นลักษณะ การบริหารจัดการ ควรเปลี่ยนจาก เชิงรับ สู่ เชิงรุก มากขึ้น ผู้บริหารควรสามารถคาดการณ์ได้ว่า การพัฒนาผู้เรียนควรไปในทิศทางใดในอนาคต อาทิ ปัจจุบัน การแข่งขันของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีทำให้เกิดการผลิตเทคโนโลยีรูปแบบใหม่ ๆ ผู้บริหาร สามารถคาดการณ์ได้ทันทีว่า ผู้เรียนอาจตกเป็นทาสของเทคโนโลยีหรือใช้เทคโนโลยีไปในทางที่ผิดได้ ดังนั้น สถานศึกษา จำเป็นต้องมีการสอนทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้องและวิธีหลีกเลี่ยงการตกเป็นเหยื่อของเทคโนโลยี บริหารองค์ความรู้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน

4. ด้านการพัฒนาครู

ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาต้องพัฒนาบุคลากรให้ตรงกับสภาพปัญหา ความต้องการ และความถนัด ซึ่งการพัฒนาทำได้หลายรูปแบบ เช่น การศึกษาดูงาน การฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น และต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการวางแผนการพัฒนาบุคลากรที่ชัดเจนและเป็นระบบ สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา

5. ด้านการจัดบรรยากาศในสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาต้องส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดสภาพห้องเรียนให้น่าอยู่ น่าดู น่าเรียน จัดแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่เพื่อนร่วมงาน

ผลจากการนำไปทดลองใช้ทั้ง 10 โรงเรียน โดยผู้เข้าประเมินตนเอง นำเสนอข้อมูล ดังนี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ก่อนการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาแสดงได้ดังตาราง 15

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือก่อนและหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนา

เล่ม ที่	องค์ประกอบภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาระดับ มัธยมศึกษา	ก่อนการทดลองใช้			หลังการทดลองใช้			ร้อยละ ความ ก้าวหน้า
		\bar{X}	S.D.	การ แปลค่า	\bar{X}	S.D.	การ แปลค่า	
1.	การกำหนดวิสัยทัศน์พันธ กิจและเป้าหมายการ เรียนรู้	3.99	.25	มาก	4.25	.25	มาก	5.20
2.	การพัฒนาหลักสูตรและ การสอน	3.95	.25	มาก	4.18	.42	มาก	4.60
3.	การพัฒนานักเรียน	3.88	.29	มาก	4.01	.53	มาก	2.60
4.	การพัฒนาครู	3.97	.26	มาก	4.20	.36	มาก	4.60
5.	การจัดบรรยากาศใน สถานศึกษา	3.90	.28	มาก	4.16	.44	มาก	5.20
รวม		3.94	.26	มาก	4.16	.45	มาก	4.40

จากตาราง 15 แสดงภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาทั้ง 10 โรงเรียน ก่อนการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ
โดยให้ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินตนเอง แต่ละโรงเรียน ผลการประเมิน พบว่า ภาวะ
ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและ
เป้าหมายการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.99$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนานักเรียน
($\bar{X} = 3.88$) และหลังทดลองใช้ พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาทั้ง 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.25$) และด้านที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 4.01$) และมีค่าความก้าวหน้าโดยรวม

ร้อยละ 4.40

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อนการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าหลังการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนา แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามัศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการสูงขึ้น

ตอนที่ 6 สรุปผลการใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ได้ทำการประชุมสรุปผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2558 ณ ห้องวิทยบริการ โรงเรียนบึงกาฬ อำเภอเมืองจังหวัดบึงกาฬ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้วิจัย ผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาที่เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 10 โรงเรียน คือ โรงเรียนศรีสำราญวิทยาคม โรงเรียนโพธิ์ทองวิทยานุสรณ์ โรงเรียนท่าดอกคำวิทยาคม โรงเรียนบึงคล้านคร โรงเรียนภูทอกวิทยา โรงเรียนหนองแข็งวิทยาคม โรงเรียนนาดีพิทยาคม โรงเรียนพระบาทนาสิงห์พิทยาคม โรงเรียนโนนคำพิทยาคม โรงเรียนโพนทองประชาสรรค์ จากการประชุมสรุปประเด็นสำคัญจากผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาทั้ง 10 โรงเรียน ดังนี้

1. ด้านรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัศึกษามีการบริหารจัดการที่เอกลักษณ์เฉพาะตัว จึงจำเป็นต้องใช้รูปแบบในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารได้มีความตระหนักรู้ มีความรู้ความเข้าใจ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการศึกษาได้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ และเมื่อได้ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาแล้ว เกิดประโยชน์สูงสุดด้านวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารสามารถนำไปพัฒนากระบวนการทำงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งวิธีการพัฒนาที่ใช้ในรูปแบบนั้นเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทดลองใช้รูปแบบซึ่งมีหลายวิธีการ คือ การศึกษาดูงานภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ การศึกษาดู

งานสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่ประสบความสำเร็จเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ การสร้างประสบการณ์ในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการการประชุมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการการมีผู้สอนแนะนำด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ การฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการการใช้คู่มือปฏิบัติงานวิชาการ การจับคู่เป็นผู้บริหารคู่พัฒนา การนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน การฝึกปฏิบัติจริงเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ และการฝึกฝนภาวะผู้นำทางวิชาการด้วยตนเองในชั้นตอนที่ทดลองใช้รูปแบบได้ ใช้วิธีการที่หลากหลายในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาระดับศึกษา ผู้บริหารสามารถนำไปประยุกต์ให้งานกับสถานศึกษาของตนได้ และจากการศึกษาดูงานที่โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีของภาวะผู้นำทางวิชาการ มีการพัฒนาตนเองและบุคลากร ด้านวิชาการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เป็นแบบอย่างภาวะผู้นำทางวิชาการที่ดีได้

2. ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา ด้วยสภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายสถานศึกษาต้องบริหารจัดการทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดเห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาทั้ง 5 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรและการสอน การพัฒนานักเรียน การพัฒนาครู การจัดบรรยากาศในสถานศึกษา และแนวทางในการดำเนินงานที่จะส่งผลให้สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาประสบความสำเร็จได้

3. คู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาศึกษาทั้ง 5 ชุด ใช้เป็นแนวทางและคู่มือในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการนั้น จากการศึกษาทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาระดับศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจ ทราบเทคนิคและกระบวนการบริหารด้านวิชาการ สามารถนำไปปฏิบัติงานด้านวิชาการของสถานศึกษาได้ และส่งเสริมให้เกิดภาวะผู้นำทางวิชาการของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาทุกแห่งได้

4. ผลการนำรูปแบบไปใช้ รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สามารถนำไปพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของ

ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาทั้ง 5 ด้าน ในการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษา องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและความเป็นไปได้ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการดำเนินงานของสถานศึกษา ส่งผลให้การบริหารจัดการศึกษาเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ผู้บริหารที่เข้าร่วมทดลองมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ ดำเนินงานวิชาการโดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ บนความต่างของบริบทสถานศึกษาในแต่ละแห่ง

5. การไปศึกษาดูงานของโรงเรียนทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 10 โรงเรียน ที่โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 โดยประเด็นที่ศึกษาดูงาน คือ ข้อมูลพื้นฐานและบริบททั่วไปของโรงเรียน ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาหลังเสร็จสิ้นจากการศึกษาดูงานได้มีการประชุมร่วมกัน โดยสรุปประเด็นได้ดังนี้

5.1 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาศึกษา 5 ด้าน สรุปแต่ละด้านได้ดังนี้

5.1.1 ด้านการกำหนดมิวี่สัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและผลักดันให้ศึกษาทำความเข้าใจ ในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผนโดยการนำของผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษาและท้องถิ่น มีการประชุมวางแผน และปรับปรุงพัฒนาแผนอย่างต่อเนื่อง

5.1.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมจัดทำหลักสูตร วิเคราะห์หลักสูตร จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น นำหลักสูตรสู่การปฏิบัติที่แท้จริง มีการกำกับ ติดตาม และประเมินหลักสูตร นำผลการประเมินสู่การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

5.1.3 ด้านการพัฒนาให้นักเรียนผู้บริหารส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นด้วยวิธีที่หลากหลายโดยการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน มีการส่งเสริมการสืบค้นความรู้ และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

5.1.4 การพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ พัฒนาครูให้เต็มตามศักยภาพ ตามความต้องการ และความถนัด โดยส่งเสริมการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา เป็นแบบอย่างในการพัฒนาตนเอง ส่งเสริมให้บุคลากรจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5.1.5 ด้านการจัดบรรยากาศของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการจัดบรรยากาศของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน เชื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สะอาด น่าอยู่ น่าดู น่าเรียน มีความปลอดภัย ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจแก่คณะครูอย่างต่อเนื่อง

5.2 ด้านวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้วิธีการพัฒนาอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา โดยส่งเสริมการอบรมเชิงปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสหวิทยาเขตเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา การประชุมสัมมนา การศึกษาดูงาน ตลอดจนการฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเอง

6. ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานคือ การได้เรียนรู้ แลกเปลี่ยนกับผู้บริหารต้นแบบจากสภาพจริง เห็นแบบอย่างที่เป็นรูปธรรม เกิดการนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างได้ผล มีการเทียบเคียงผลการปฏิบัติงานระหว่างสถานศึกษาของตนกับสถานศึกษาที่เป็นแบบอย่าง จะมองเห็นข้อดีและข้อเสียของตน ทำให้เกิดการพัฒนาระดับคุณภาพได้สูงขึ้น